

Lausunnon valmistelija ICT-asiantuntija Ville Sakomaa, p. 050 516 3582

Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset

1. Miten hyvin suositukset ohjaavat koulutuksen järjestäjiä ja opetushenkilöstöä tekoälyn käytössä ja hyödyntämisessä?

Suosituksissa on tiiviissä muodossa tuotu hyvin esiin toimenpiteitä, joita tekoälyn vastuullinen ja turvallinen käyttö edellyttää niin koulutuksen järjestäjältä kuin itse käyttäjiltä.

Kuitenkin lukuisat suosituksissa listatut koulutuksen järjestäjälle asetetut vastuut ja velvoitteet aiheuttavat suuren työmäärän ja edellyttävät erityisosaamista. Kaivataan konkreettisempaa tukea, jotta koulutuksen järjestäjät voivat ja uskaltavat ottaa tekoälypalveluita käyttöön.

2. Minkälaisia mahdollisia muutoksia ehdotatte suosituksiin?

Jos jokainen koulutuksenjärjestäjä tekee omat linjauksensa tekoälyn hyödyntämisestä, päädytään kaikkien kannalta sekavaan lopputulokseen. Tarvitaan yhteistyötä ja mielellään kansallisia linjauksia.

Toivotaan myös linjauksia siitä, millainen koulutustaso on riittävä oppijoiden ja henkilöstön tekoälyosaamisen varmistamiseksi.

3. Mitä muita huomioita teitte suosituksista?

Tekoälyn kehityksen nopeuden johdosta myös näitä suosituksia tulee päivittää säännöllisesti. Suosituksissa sanotaan, että tekoälyn käytön on oltava avointa ja näkyvää. Tämä vaatii koulutuksenjärjestäjältä jatkuvaa hereillä oloa uusien ominaisuuksien tarkastelua myös jo hyväksytyissä järjestelmissä, sillä uusia tekoälyominaisuuksia lisätään hurjaa vauhtia lähes kaikkiin sovelluksiin.

4. Yhteenvedo lausunnon keskeisistä sisällöistä.

Suositukset tarjoavat kattavan listan velvoitteista koulutuksenjärjestäjälle. Listauksen lisäksi kaivataan lisää konkreettisia ohjeita. Etenkin niiltä osin kuin kyse on uusista tekoälyhankintoihin liittyvistä velvoitteista. Osa suositusten velvoitteista on yleisempiä kaikkia hankittavia järjestelmiä koskevia. Esim. maininnat tietosuojan vaikutusten arvioinnin tarpeesta tietyissä tilanteissa sekä hankintalainsäädännön huomioimisesta.

Eino Leisimo
toimialajohtaja, sivistyspalvelut

Tiedoksi Opetushallitus / Lausunto.fi, sivistyslautakunta, kirjaamo